

ENVIRODOTAZNÍK 2016

Parlamentné voľby 5. 3. 2016

Časť A)

Pri každej otázke, prosím, jasne vyznačte zvýraznením alebo inak iba jednu odpoveď: áno / nie / áno, ale - v prípade tretej odpovede môžete dopísať max. 30 slov. Odpovede budú hodnotené nasledovne: ÁNO = 1 bod; NIE = 0 bodov; ÁNO, ALE = 0,5 bodu, ak nebude popretý základný zmysel či cieľ požiadavky.

Do roka po voľbách (do marca 2017) vaša strana / nominanti vašej strany budú iniciovať zavedenie, presadzovať, podporovať:

1. **Zelené verejné obstarávanie (GPP):** do marca 2017 zaviesť povinné [zelené verejné obstarávanie - GPP](#) (Green Public Procurement) na všetky verejné financie, bezpodmienečne však na všetky EÚ fondy v SR 2014-2020.

NIE **ÁNO** ÁNO, ALE

2. **Vody:** Naplňať požiadavky výzvy [Za živé rieky a čistú vodu](#) smerované na MŽP SR, vládu, NR SR s cieľom uprednostniť zelené opatrenia a zvýšiť ochranu vôd.

NIE **ÁNO** ÁNO, ALE

3. **Ovzdušie:** Výstražný systém pre znečistenie ovzdušia nastaviť na základné znečisťujúce látky na úroveň limitov, ktoré ohrozujú zdravie človeka – limitov WHO (Svetovej zdravotníckej organizácie).

NIE **ÁNO** ÁNO, ALE **(nielen na tie, ktoré ohrozujú zdravie človeka, ale ktoré sú jednoznačne škodlivé, aj keď hneď neohrozujú zdravie.)**

4. **Odpady:** Zaviesť zálohovanie jednorazových nápojových obalov (PET fľaše, nápojové plechovky, sklenené fľaše).

NIE **ÁNO** ÁNO, ALE

5. **EIA:** Zmenou legislatívy SR zabezpečiť úplnú nezávislosť (vecnú aj finančnú) procesu posudzovania vplyvov investičného zámeru na životné prostredie od investora - zavedením spoločného fondu EIA, náhodného výberu certifikovaných hodnotiteľov a zachovaním anonymity hodnotiteľa, resp. spracovateľa EIA.

NIE **ÁNO** ÁNO, ALE

6. **Biodiverzita:** Zabezpečiť podmienky pre efektívnu správu chránených území: 1) výkupom alebo výmenou najzáčajších lokalít do vlastníctva štátu; 2) zavedením fungujúceho a adekvátneho systému finančných kompenzácií pre vlastníkov za obmedzenia z titulu ochrany prírody a 3) posilnením kompetencií ŠOP SR pri správe chránených území.

NIE **ÁNO** ÁNO, ALE

7. **Pesticídy:** Prepracovať [Národný akčný plán na dosiahnutie udržateľného používania pesticídov SR](#) (NAP pesti) tak, aby spĺňal požiadavky legislatívy EÚ, obsahoval konkrétne, merateľné ciele a nasmeroval poľnohospodárstvo SR na cestu minimalizácie chemickej ochrany a podporu nechemických metód ochrany poľnohospodárskych plodín.

NIE **ÁNO** ÁNO, ALE **....navrhujeme ísť ešte ďalej a v rámci Slovenska európske limity ešte zostríť. PRÍKLAD: Niektoré plodiny sú chemicky ošetrované viacerými chemikáliami, každá z nich je v minimálnom množstve a podľa európskej normy vyhovuje, a tak sa to pustí do predaja v EU. Lenže nehľadí sa už na to, že všetky látky spolu už predsa len predstavujú zdravotné riziko. Toto sa v EU zanedbalo.**

8. **Poľnohospodárstvo:** Zaviesť nezávislé, terénne a štátom podporované poradenstvo so zameraním na podporu trvalo udržateľného hospodárenia na pôde, agro/lesnícko-environmentálnych schém, platieb Natura 2000 a ekologického poľnohospodárstva v SR.

NIE ÁNO ÁNO, ALE

9. **Geneticky modifikované organizmy (GMO):** Zakázať pestovanie GMO plodín v SR a zaviesť označovanie živočíšnych potravinových výrobkov „vyrobené bez GMO“.

NIE ÁNO ÁNO, ALE sme za jasné označovanie, no nie za úplný zákaz pestovania.

Dôvodom je možná alternatíva ku chemizácii, čo podľa nášho názoru predstavuje preukázané vyššie riziko pre zdravie a životné prostredie. V prípade že sa nespochybniteľne preukáže, že riziká vyplývajúce z výroby a používania produktov na báze GMO predstavujú vyššie riziko ako riziká vyplývajúce z chemických látok je možné toto stanovisko prehodnotiť.

10. **Obnoviteľné zdroje energie (OZE):** Zaviesť kritériá udržateľnosti pre všetky OZE v SR – voda, biomasa, slnko, vietor a akúkoľvek podporu viazať na splnenie kritérií trvalej udržateľnosti. Napr. v prípade využívania biomasy na energetické účely stanoviť limity využívania biomasy na základe analýzy jej trvalo udržateľnej dostupnosti z domácich zdrojov a minimalizácie negatívnych dopadov pri jej spaľovaní

NIE ÁNO ÁNO, ALE Prihliadnuť treba aj na to, že napríklad využívanie biomasy a aj veternej energie po predchádzajúcich veľmi optimistických rokoch sa zistilo (v rámci EU), že to celkom nespĺňa pôvodné požiadavky. Na Slovensku nemáme dostatočné podmienky na využitie veternej energie, využívanie biomasy má svoje uhlíkové dopady, alebo mnohé poľnohospodárske plodiny sa pestujú na poliach prednostne, a tým sa znižuje využiteľnosť polí na potraviny.

11. **Environmentálna výchova (EVVO):** Obnoviť medzirezortnú a medzisektorovú Radu pre environmentálnu výchovu, vzdelávanie a osvetu pre koordináciu prípravy a následnej realizácie Štátnej koncepcie EVVO v SR do r. 2030. Na MŠVVaŠ SR a MŽP SR zriadiť pracovnú pozíciu rezortných a medzirezortných koordinátorov pre EVVO.

NIE ÁNO ÁNO, ALE

12. **MVO v procese legislatívy:** Systémovo zaradiť zástupcov mimovládnych neziskových organizácií (MVO) do medzirezortného pripomienkového konania (MPK) v procese tvorby legislatívy a strategických dokumentov a finančne zabezpečiť ich odborné kapacity.

NIE ÁNO ÁNO, ALE bez kompetencie proces schvaľovania zablokovať

13. **Trvalo udržateľný rozvoj (TUR):** Sfunkčniť nadrezortnú Radu vlády pre trvalo udržateľný rozvoj SR a každoročne vyhodnotiť plnenie opatrení [Národnej stratégie TUR SR](#) vyplývajúcich pre vládu a jednotlivé ústredné orgány v NR SR tak, ako to vyplýva z platného uznesenia NR SR z 3. 4. 2002.

NIE ÁNO ÁNO, ALE

Časť B) - tematické otázky s „voľnou“ odpoveďou max. 100 slov. Odpovede budú hodnotené v rozmedzí 0 – 3 body expertmi a expertkami z radov mimovládnych organizácií.

Tematické otázky týkajúce sa aktivít/priorít vašej strany na najbližšie 4 roky v nasledujúcich problematických oblastiach:

1. Aké prioritné opatrenia budete presadzovať pre dosiahnutie dobrého stavu vôd na Slovensku?

Stratégia uplatnenia výberkového hospodárskeho spôsobu v lesoch. Hradenie bystrín. Dokončenie kanalizácií. Legislatívne úpravy ktoré povedú k vyčisteniu korýt vodných tokov. Monitoring špecifických vysokorizikových chemických látok v povrchovej aj podzemnej vode ako sú endokrínne disruptory, reziduá pesticídov a antibiotík.

2. Aké kroky podniknete, aby sa ochrana a zodpovedné spravovanie nášho prírodného bohatstva stali súčasťou biznis plánov podnikateľov a rozvojových stratégií našich regiónov ?

Povinným zverejňovaním a pripomienkovaním týchto plánov a stratégií. Uplatnením EIA aj pri menších projektoch. Systematická práca s verejnosťou vo veci informovania o zodpovednom využívaní potenciálu národných parkov a ďalších kategórií chránených území. Dôraz najmä na rekreačné, vzdelávacie, terapeutické a iné mimoprodukčné funkcie lesných ekosystémov. Využívanie odborných kapacít priaznivcov OĽANO. Posilnenie odborných kapacít štátnej správy v oblasti ochrany životného prostredia na všetkých úrovniach tak, aby jediným kritériom prijímania do pracovného pomeru boli odborné a morálne kompetencie človeka – to platí aj pre iné otázky.

3. Čo spravíte pre zlepšenie kvality ovzdušia a zníženie prašnosti PM₁₀ a PM_{2,5} v SR.

Zvýšenie efektívnosti činnosti Slovenskej inšpekcie životného prostredia vo veci dodržiavania legislatívnych požiadaviek v oblasti ochrany ovzdušia s dôrazom na kontrolu BAT technológií zariadení na odstraňovanie a znižovanie emisií PM₁₀ a PM_{2,5}. Vytvorenie podmienok pre zavedenie pravidelných meraní nanočastíc polietavého prachu, ktoré predstavujú veľké zdravotné riziko. Aktívna spolupráca s akademickými a inými odbornými inštitúciami v oblasti monitorovania prachu a modelovania jeho geografickej distribúcie formou odborného poradenstva v oblasti takto orientovaných grantových schém.

4. Aké konkrétne kroky podniknete na znovunaštartovanie rozvoja environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvetu? Ktoré cieľové skupiny považujete v oblasti EVVO za prioritné?

Povinná výchova o ochrane životného prostredia na základných školách. Posilnenie aktivít Slovenskej agentúry životného prostredia v oblasti environmentálnej výchovy a vzdelávania. Zvýšenie efektívnosti práce správ národných parkov vo vzťahu k výchovným a vzdelávacím aktivitám. Podpora praxí pre študentov prírodovedných odborov v národných parkoch SR.

5. Ako budete podporovať ekologickú daňovú reformu? Ak nie, prečo? Uplatnenie nadštandardnej eko ochrany bude dôvodom k daňovým úľavám a neuplatnenie základnej eko ochrany naopak k prirážkam.

6. Čo spravíte pre lepšiu adaptáciu SR na klimatické zmeny? Výberkový hospodársky spôsob v lesoch ako stratégia štátu pre 21. storočie. Podpora nízkonákladovými opatreniami pre zadržiavanie vody v krajine. Podpora opatreniam brániacim pôdnej erózii v lesoch v súvislosti s ťažbou dreva, alebo budovaním infraštruktúry. Monitoring introdukovaných a invázných druhov rastlín a živočíchov, realizácia opatrení na ich prípadnú elimináciu. Podpora opatreniam na budovanie rekreačných zelených zón v mestách. Podpora opatrení na racionálne využívanie vodných zdrojov. Podpora ekologického poľnohospodárstva.

7. Čo spravíte pre to, aby sa v SR dôsledne uplatňoval [Európsky dohovor o krajine](#) a aby sa ochrana charakteristického vzhľadu krajiny opätovne stala zákonnou povinnosťou? Prijímané zákony ho budú dôsledne rešpektovať. Presadenie laznického zákona. Všetky aktivity v krajine musia byť zosúladené s krajinným potenciálom k daným činnostiam.

Vyplnené dotazníky zašlite, prosím, do 17. 2. 2016 z oficiálneho komunikačného e-mailu vašej strany na adresy: lesinsky@changenet.sk; nemcovatana@gmail.com.

Viac info a výsledky na www.cepta.sk.

ĎAKUJEME